

30 872 Landelijk afvalbeheerplan

Nr. 276 Brief van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 april 2022

Bij deze bied ik uw Kamer de rapportage van RWS betreffende de monitoring van drankverpakkingen in het zwerfafval aan¹. Met deze monitor worden ieder half jaar de ontwikkelingen van blikjes en kleine plastic flessen in het zwerfafval in kaart gebracht. Bij de start van deze monitor in 2018, is ervoor gekozen om de periode 2016/2017 als nulmeting te nemen. De bijgevoegde rapportage betreft de tweede helft van 2021 en bevat daarmee de eerste monitoringresultaten na het invoeren van statiegeld op kleine plastic flessen.

Resultaten

Uit de zwerfafvalmonitor blijkt dat het gemiddeld aantal kleine plastic flessen (<1 liter) in het zwerfafval na de invoering van statiegeld is afgenomen. In de tweede helft van 2021 werden 41% minder kleine flessen geteld ten opzichte van de tweede helft van 2020. Ik ben blij met deze verbetering, die laat zien dat de invoering van het statiegeldsysteem reeds vruchten afwerpt en dat het aantal kleine plastic flessen in het zwerfafval afneemt. De verwachting is dat deze trend zich in de volgende monitoringperiode verder door zal zetten².

Voor blikjes blijkt uit de zwerfafvalmonitor dat in 2021 het aantal blikjes gestegen is: het aantal blikjes is 21% hoger dan in de jaren 2016/2017. Dit sterkt mij in de overtuiging dat het goed is dat er statiegeld op blik komt per 31 december 2022, om de hoeveelheid blikjes in het zwerfafval terug te dringen.

Verbreiding monitoring

Nu de invoering van statiegeld op kleine plastic flessen en blikjes en de implementatie van de Europese wegwerpplastics richtlijn³ afgerond zijn, is het goed de aandacht in de monitoring te verbreiden naar alle vormen van zwerfafval. Het is de verwachting dat er met de genoemde maatregelen de komende jaren verschuivingen zullen plaats vinden in de hoeveelheid en samenstelling van het zwerfafval. Het is van belang deze ontwikkelingen te volgen en in kaart te brengen. Ook zijn deze cijfers over de samenstelling van het zwerfafval noodzakelijk voor het vaststellen van de bijdragen die producenten vanaf 2023 gaan betalen voor het opruimen van het zwerfafval, in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfafval die wordt ingevoerd als

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Kamerstukken 28 694 en 30 872, nr. 135,

³ Kamerstuk 30 872 en 28 694, nr. 254

onderdeel van de wegwerpplastics maatregelen⁴. Ik blijf uw Kamer halfjaarlijks informeren over de ontwikkelingen van kleine plastic flessen en blikjes in het zwerfafval, maar zal aanvullend hierop eens per jaar ook de bredere monitoringresultaten van het zwerfafval meesturen. De monitoringsrapportage van al het zwerfafval voor het jaar 2021 is als bijlage bij deze brief gevoegd⁵.

Campagne zwerfafval

Met de invoering van statiegeld en de regelgeving voor wegwerpplastics worden belangrijke stappen gezet in het terugdringen van de hoeveelheid zwerfafval in het milieu. De aanpak van zwerfafval vraagt echter niet alleen veranderingen in de regelgeving, maar ook in het gedrag van mensen, bedrijven en organisaties. In 2020 heeft mijn voorganger daartoe aan u toegezegd een zwerfafvalcampagne te starten. Door de voorrang die communicatie over de coronapandemie kreeg in de overheidscommunicatie, is deze campagne destijds uitgesteld. De verwachting is dat deze rond de zomer gelanceerd kan worden. De campagne richt zich op actieve deelname van de burger. De campagne zal in ieder geval uitgevoerd worden door het Rijk. Daarnaast worden lokale overheden, bedrijven en andere partijen benaderd om deze boodschap te versterken en wordt hen een kosteloze communicatietoolkit aangeboden. Verwacht wordt dat deze campagne een positieve bijdrage zal leveren aan het verder terugdringen van het zwerfafval in Nederland.

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen

⁴ Kamerstukken 30 872 en 28 694, nr. 269

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl